

समांतर केरोसिन बाजार योजनेअंतर्गत नियुक्त
केलेल्या विक्रेत्यांना परवाने मंजूर करण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

शासन परिपत्रक क्र.केईआर-१०१३/प्र.क्र.८५/ना.पु.२७

मंत्रालय विस्तार, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मादाम कामा मार्ग, मुंबई -४०००३२.

दिनांक :- ०२ डिसेंबर, २०१३

वाचा :-

- १) केंद्र शासनाच्या पेट्रोलियम अँड नॅचरल गॅस मंत्रालयाची अधिसूचना क्रमांक : जीएसआर-५८४/ ई, दि. ०२.०९.१९९३.
- २) शासन परिपत्रक, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र.: एसपीपी-१०९३/२३००/प्र.क्र. ३६०५/ ना.पु २७, दि.२४.०२.१९९४.
- ३) शासन अधिसूचना, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र.: केईआर-१००४/५८८/प्र.क्र. ३४६८/ ना.पु २७, दि.१९.०५.२००५.
- ४) केंद्र शासनाच्या पेट्रोलियम अँड नॅचरल गॅस मंत्रालयाची अधिसूचना क्रमांक : जीएसआर-५०५/ ई, दि. ०६.०७.२००६..
- ५) शासन अधिसूचना, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग क्र.केईआर-१०१३/प्र.क्र.८५/ना.पु.२७, दिनांक २६.११.२०१३.

परिपत्रक :

केंद्र शासनाने खाजगी क्षेत्रातील व्यावसायिकांना देशांतर्गत व्यापारासाठी खाजगी क्षेत्राच्या माध्यमातून केरोसीनची आयात करून खुल्या बाजारात केरोसीनची विक्री करण्याची योजना निश्चित केली होती. केरोसीनच्या अशा खुल्या विक्री संबंधी केंद्र शासनाने क्रमांक : जीएसआर-५८४-ई , दि.२ सप्टेंबर १९९३ द्वारे अधिसूचना जारी करून सदर अधिसूचना दि. २ सप्टेंबर १९९३ च्या केंद्र शासनाच्या राजपत्रात प्रसिध्द करण्यात आलेली होती. त्यानंतर केंद्र शासनाने त्यांच्या दि.०६ एप्रिल,२००४ च्या पत्रान्वये सदर धोरणामध्ये तात्पुरत्या स्वरूपात बदल करून समांतर बाजार व्यवस्थेअंतर्गत खाजगी आयातदाराद्वारे आयात करण्यात येणाऱ्या सफेद केरोसिनच्या आयातीवर प्रतिबंध घालून देशांतर्गत उत्पादित केलेल्या सफेद केरोसिनचे वितरण सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेअंतर्गत पुरवठा करणाऱ्या कंपन्यांमार्फत करण्यात यावे, असे आदेश दिले होते. आता केंद्र शासनाने वरील संदर्भ क्र.४ येथील दि.०६.०७.२००६ च्या अधिसूचनेद्वारे समांतर बाजार यंत्रणा पुनर्स्थापित करण्यात आली असून त्यानुसार केंद्र शासनाच्या केरोसिन आदेश १९९३ मध्ये सुधारणा केली आहे.

२. समांतर केरोसिन बाजार योजना ही सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेपेक्षा भिन्न अशी व्यवस्था आहे आणि या व्यवस्थेमध्ये कोणतीही व्यक्ती स्वतःच्या व्यवस्थापनेद्वारे केरोसिनची आयात, देशांतर्गत निर्मित केरोसिनची खरेदी, साठवणूक, वाहतूक, आवेष्टन, वितरण, आयात केलेल्या किंवा देशांतर्गत निर्मित

केलेल्या केरोसिनची विक्री करू शकतो. असा व्यवसाय करणाऱ्या व्यक्तीला समांतर बाजार योजनेमध्ये घाऊक विक्रेता (पॅरेलल मार्केटिअर) म्हणून संबोधण्यात येईल.

३. समांतर केरोसिन बाजार व्यवस्थेअंतर्गत केरोसिनची आयात करून व्यवसाय करणाऱ्या व्यक्तीला अथवा संस्थेला महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर, १९६६ च्या तरतुदीनुसार परवाना घेणे आवश्यक आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर, १९६६ च्या तरतुदीमध्ये आवश्यक त्या सुधारणा करण्यात आलेल्या आहेत. या सांविधिक आदेशात सुधारणा करण्याबाबतची अधिसूचना दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१३ रोजी निर्गमित करण्यात आलेली आहे.

४. महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर, १९६६ च्या तरतुदीमध्ये सुधारणा करण्यात आलेली असल्यामुळे, परिणामी समांतर बाजार व्यवस्थेअंतर्गत ज्या व्यक्तींना घाऊक अथवा फेर विक्रेता म्हणून परवाना घ्यावयाचा आहे, त्यांना अनुज्ञप्ती प्राधिकरणाकडून परवाना घ्यावा लागेल. उपरोक्त सुधारित सांविधिक आदेशाच्या तरतुदीनुसार आवश्यक असलेली फी घेऊन अनुज्ञप्ती प्राधिकरणाने संबंधितांना परवाना देण्यात यावा. मात्र परवाना देतेवेळी अनामत रक्कम घेण्याची आवश्यकता नाही. सुधारित महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर १९६६ च्या आदेशाखाली व्यक्तीला किंवा संस्थेला केरोसिनच्या विक्रीचा परवाना मिळाला, याचा अर्थ त्या व्यापारासाठी आवश्यक असलेले इतरही परवाने मिळाले, असा अर्थ होत नाही. तर खुल्या बाजारातील केरोसिनच्या विक्रीसाठी आवश्यक असलेले इतर आवश्यक असे परवाने संबंधितांना प्राप्त करून घ्यावे लागतील.

५. समांतर बाजार योजनेअंतर्गत विक्रेता/फेरविक्रेता म्हणून नियुक्ती होण्यासाठी संबंधितांना -फ्री सेल केरोसिनचे विक्रेते व फेर विक्रेते (अनुज्ञापन) आदेश, २००५ मधील नमुना १ व २ मध्ये अर्ज करावा लागेल. संबंधितांचा अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर व आवश्यक ती तपासणी करून अर्जदार सदर योजनेअंतर्गत केरोसिन परवाना मिळण्यास पात्र ठरत असेल तर अनुज्ञप्ती प्राधिकरणाने केरोसिन विक्रीसाठी -फ्री सेल केरोसिनचे विक्रेते व फेर विक्रेते (अनुज्ञापन) आदेश, २००५ मधील नमुना १ (अ) व २ (अ) नुसार संबंधितांना परवाना द्यावा.

६. अनुज्ञप्ती प्राधिकरणाने अर्जदाराची चौकशी करतेवेळी खालील मुद्द्यांची न चुकता खात्री करून घ्यावी.

अ) समांतर बाजार विक्रेत्याने कोणत्याही एका तेल कंपनीशी करारबद्ध असणे आवश्यक राहिल.

ब) समांतर बाजार व्यवस्थेअंतर्गत व्यवसाय करण्यासाठी अशा विक्रेत्याने/फेर विक्रेत्याने सार्वजनिक आरोग्य, सुरक्षितता या दृष्टिने आवश्यक ती दक्षता घेतलेली असावी.

क) समांतर बाजार व्यवस्थेत कोणत्याही व्यक्तीला हॉकर्सचा परवाना सांविधिक आदेशातील तरतुदीनुसार देता येणार नाही.

अनुज्ञापक प्राधिकाऱ्याचे उपरोक्त बाबींबाबत समाधान झाल्यानंतर त्यांनी महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर, १९६६ च्या तरतुदीनुसार परवाना द्यावा.

७. समांतर बाजार व्यवस्थेअंतर्गत अर्ज केल्यापासून त्याची छाननी करणे आणि पात्र ठरलेल्या प्रकरणात परवाना मंजूर करणे, यासाठी अनुज्ञापक प्राधिकाऱ्याने एक महिन्यापेक्षा जास्त कालावधी लावू नये. अनुज्ञापक प्राधिकरणाने परवाना नामंजूर करण्याचा निर्णय घेतला असेल तर अनुज्ञापक प्राधिकाऱ्याने संबंधित अर्जदार व्यक्तीला लेखी स्वरूपात परवाना नाकारण्यामागील कारणे कळविणे आवश्यक आहे. व्यथित झालेल्या व्यक्तीला महाराष्ट्र केरोसिन डिलर्स लायसेन्सिंग ऑर्डर, १९६६ च्या तरतुदीनुसार शासनासमोर पुनरीक्षण अर्ज करता येऊ शकेल.

८. समांतर बाजार व्यवस्थेअंतर्गत परवाना देतेवेळी उपरोक्त तरतुदी विचारात घ्याव्यात.

सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३१२०३११२९१०६६०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

बा.बा.नारायणकर

उप सचिव

प्रत,

१. सर्व विभागीय आयुक्त
२. सर्व जिल्हाधिकारी (मुंबई व मुंबई उपनगर वगळून)
३. नियंत्रक शिधावाटप व संचालक नागरी पुरवठा, मुंबई
४. सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, पुणे,
५. सर्व विभागीय सहनिबंधक, सहकारी संस्था,
६. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
७. सर्व उप आयुक्त (पुरवठा),
८. सर्व जिल्हा पुरवठा अधिकारी,
९. सर्व अन्नधान्य वितरण अधिकारी,
१०. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अन्न व नागरी पुरवठा विभाग, मुंबई,
११. कृषि व सहकार विभाग,
१२. राज्यस्तरीय समन्वयक, तेल उद्योग, महाराष्ट्र राज्य, भारत पेट्रोलियम कॉर्पो.लि., फर्नेस ऑईल बिल्डींग, पी.डी.मेलो रोड, मे. प्रकाश ऑटोमोबाईलच्या समोर, वाडीबंदर, मुंबई ४०० ०१०

१३. सर्व उपविभागीय अधिकारी.
१४. पोलीस उपआयुक्त (क्राइम ब्रॅच) सीआयडी अॅनेक्स, डी.एन.रोड, मुंबई-४०० ००१.
१५. सर्व जिल्हा पोलीस अधीक्षक.
१६. सर्व शहर पोलीस आयुक्त,
१७. संचालक नागरी पुरवठा, पुरवठा आयुक्तांचे कार्यालय, मुंबई.
१८. मा.मंत्री (अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण) यांचे खाजगी सचिव.
१९. मा.राज्यमंत्री (अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण) यांचे खाजगी सचिव.
२०. प्रधान सचिव, ,अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, यांचे स्वीय सहायक
२१. सर्व सह सचिव/उप सचिव / अवर सचिव,अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
२२. सर्व कार्यासने,अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
२३. निवड नस्ती (नापु- २७).

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार-क

वर्ष ५, अंक ३६]

मंगळवार, नोव्हेंबर २६, २०१३/अग्रहायण ५, शके १९३५

[पृष्ठे २, किंमत : रुपये १३.००

असाधारण क्रमांक ६४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाव्यतिरिक्त इतर वैधानिक प्राधिकाऱ्यांनी तयार केलेले

(भाग एक, एक-अ व एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त इतर)

वैधानिक नियम व आदेश ; यात भारत सरकार, उच्च न्यायालय, पोलीस आयुक्त, आयुक्त (राज्य उत्पादन शुल्क), जिल्हादंडाधिकारी व निवडणूक आयोग, निवडणूक न्यायाधिकरण, निवडणूक निर्णय अधिकारी व निवडणूक आयोगाखालील इतर प्राधिकारी यांनी तयार केलेले वैधानिक नियम व आदेश यांचा समावेश होतो.

अत्र, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २६ नोव्हेंबर २०१३

आदेश

जीवनावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५.

क्रमांक केईआर. १०१३/प्र.क्र. ८५/नापु. २७.—जीवनावश्यक वस्तू अधिनियम, १९५५ (१९५५ चा १०), कलम ३ चे पोट-कलम (२) मधील पोट-कलम (सी), (डी), (एच) (१), (२) आणि (जे) याद्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा, त्याच बरोबर पेट्रोलियम व नैसर्गिक गॅस मंत्रालय, भारत सरकार यांचे आदेश क्र. जी.एस.आर. ४०५ (ई), दिनांक ६ जुलै २००६ आणि याबाबतीत त्यास समर्थन करणाऱ्या सर्व इतर अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन 'महाराष्ट्र केरोसीन डीलर्स लायसन्सिंग ऑर्डर, १९६६' मध्ये खालीलप्रमाणे सुधारणा करून आदेश काढित आहे :—

(१) या आदेशास 'महाराष्ट्र केरोसीन डीलर्स लायसन्सिंग (सुधारणा) ऑर्डर, २०१३' असे म्हणावे.

(२) 'महाराष्ट्र केरोसीन डीलर्स लायसन्सिंग ऑर्डर, १९६६' मधील कलम २ च्या पोट-कलम (जी-१) च्या ऐवजी खालील पोट-कलम समाविष्ट करण्यात येत आहे :—

“ (जी-१) “समांतर केरोसीन बाजार व्यवस्था” म्हणजे सार्वजनिक वितरण व्यवस्थे व्यतिरिक्त असलेली व्यवस्था; ज्या व्यवस्थेमध्ये कोणतीही व्यक्ती स्वतःच्या व्यवस्थापनेद्वारे केरोसीनची आयात, देशांतर्गत निर्मित केरोसीनची खरेदी, साठवणूक, वाहतूक, आवेष्टन, वितरण, आयात केलेल्या किंवा देशांतर्गत निर्मित केलेल्या केरोसीनची विक्री करील. ”.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

बा. बा. नारायणकर,
शासनाचे उप सचिव.

FOOD, CIVIL SUPPLIES AND CONSUMER PROTECTION DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Marg, Mantralaya,
Mumbai 400 032, dated the 26th November 2013.

ORDER

ESSENTIAL COMMODITIES ACT, 1955.

No. KER. 1013/C.R. 85/C.S. 27.—In exercise of the powers conferred by clauses (c), (d), (h) (i), (ii) and (j) of sub-section (2) of section 3 of the Essential Commodities Act, 1955 (X of 1955) read with Government of India, Ministry of Petroleum and Natural Gas Order, No. G.S.R. 405(E), dated the 6th July 2006 and of all other powers enabling it in this behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following Order, further to amend the Maharashtra Kerosene Dealer's Licensing Order, 1966, as follows, namely :—

(1) This order may be called the Maharashtra Kerosene Dealer's Licensing (Amendment) Order, 2013.

(2) In the Maharashtra Kerosene Dealer's Licensing Order, 1966, in clause (2), for sub-clause (g-i), the following sub-clause shall be substituted, namely :—

“(g-i) “parallel marketing system” means a system, other than the public distribution system, under which a person imports kerosene, procures indigenously produced kerosene, stores, transports, packs, distributes, sells, imported or indigenously produced kerosene under his own arrangement.”

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

B. B. NARAYANKAR,
Deputy Secretary to Government.